Kötü sözlerle melekleri kaçırmayalım

Sinirli hâlinde de, sakin hâlinde de “insan” sıfatına en çok yakışan ve “insan” sıfatımızla asla taviz vermememiz gereken temel davranışlar; nezaket, nezahet, tatlı dil, yumuşak huy, hilm, güzel söz, güzel huy ve güzel davranıştır. Öfkeyle ne dediğimizi, ağzımızdan çıkanı kulağımızın duymadığı sözler sarf etmek bizi hep utandırmış, hep mahcup etmiş, hep pişman etmiştir.

Güzel dinimizde de bundan dolayı kötü söz sarf etmek haramdır, günahtır. Ama gelin, görün; bunu şeytanımıza ve “emmâre” sıfatıyla nam salmış nefsimize anlatın! Zor mu zor! İşte konunun imtihan konusu olduğu buradan anlaşılıyor! Kolay bir şey imtihan konusu olur mu? Olsa, ne kadar sevap ve feyiz getirebilir? Zor olmalı ki, sevap ve feyzi de bol olsun! Ahrette bize sevap ve feyiz lâzım çünkü, öyle değil mi?

Kur’ân’da, “İyilikle kötülük bir olmaz. Kötülüğü en güzel bir şekilde sav. Bir de bakarsın ki, seninle aranda düşmanlık bulunan kimse sıcak bir dost oluvermiştir!” 1, “Onların sabredip kötülüğü iyilikle savmaları ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden Allah yolunda harcamaları karşılığında mükâfatları kendilerine iki kez verilecektir.” 2, “Kötülüğü en güzel şeyle uzaklaştır! Biz onların yakıştırmakta oldukları şeyleri daha iyi biliriz!” 3 buyurulur.

Âyetlerde Cenâb-ı Allah, kötülüğü iyilikle savanlara iki kat mükâfat vaad ediyor! Biz ise öfkemize yenik düşüyoruz ve en yakınımızdaki Müslüman’ı kötü sözlerle incitip çıkıyoruz! Kendimizde haklılık aramaya devam edebiliyoruz! Bakın; yukarıdaki âyetlerin tefsiri sadedinde Bediüzzaman diyor ki: “Adavet etmek istersen, kalbindeki adavete adavet et, onun ref’ine çalış. Hem en ziyade sana zarar veren nefs-i emmârene ve hevâ-i nefsine adavet et, ıslahına çalış. O muzır nefsin hatırı için mü’minlere adavet etme. Eğer düşmanlık etmek istersen, kâfirler, zındıklar çoktur; onlara adavet et. Evet, nasıl ki muhabbet sıfatı muhabbete lâyıktır. Öyle de, adavet hasleti, her şeyden evvel kendisi adavete lâyıktır. Eğer hasmını mağlûp etmek

istersen, fenalığına karşı iyilikle mukabele et. Çünkü eğer fenalıkla mukabele edersen, husumet tezayüd eder. Zahiren mağlûp bile olsa, kalben kin bağlar, adaveti idame eder. Eğer iyilikle mukabele etsen, nedamet eder, sana dost olur.” 4

Ben buradan, saygıdeğer okuyucularıma çağrı yapmak istiyorum: Şu güzel satırların yaşanmış hikâyesi varsa--mutlaka vardır—lütfen bana yazın. Burada paylaşalım. İçinizde kalmasın. Güzel örnekler artsın. Bakın en yakınımızdaki kimselere—karımıza/kocamıza—bile bazen nezaketi ve iyi sözleri unutuyoruz ve şeytan bizi kendi kulvarına çekmeyi başarabiliyor! Şeytana bu başarısında fırsat vermememiz hepimizin boynumuzun borcu olsun! Bediüzzaman, Kur’ân’dan süzüp çıkardığı o güzel sözleriyle “Adavet etmek istersen, kalbindeki adavete adavet et, onun ref’ine çalış” derken biz hâlâ ona buna eşimize dostumuza adavet etmekle, adavet çeken ve düşmanlık tetikleyen sözler sarf etmekle, küfretmekle, küfürle itham etmekle ve bunda kendimizi haklı bulmakla meşgulüz!

Gelin bir kere deneyelim Allah aşkına: Bize kötü söz sarf eden eşimize aynı veya daha fazla kötü sözle mukabele etmeyelim; bir gün de eve bir gül ile gelelim! Bakın buzlar nasıl eriyiverecek! Ve bakın şeytan nasıl kahrolacak! Ve bakın rahmet-i İlâhiye nasıl tebessüm edecek! Ve bakın kalplerimiz nasıl yumuşayıp, barışıverecek!

Peygamber Efendimiz (asm) ile Hazret-i Ebû Bekir (ra) oturup sohbet etmekteydiler. Bir adam geldi ve Hazret-i Ebu Bekir’e sövüp saymaya ve hakaret etmeye başladı. Hazret-i Ebu Bekir (ra) yüzünü çevirdi ve cevap vermedi. Peygamber Efendimiz (asm) tebessüm buyurdu. Ama adamın çenesi açılmıştı bir kere; kötü sözlerini ve hakaretlerini gittikçe arttırdı. Bu defa Hazret-i Ebu Bekir de (ra) adama cevap vermeye, hakaretlerini iade etmeye başladı.

Peygamber Efendimiz de (asm) oradan kalkıp ileriye doğru yürüdüler. Hatasını anlayan Hazret-i Ebu Bekir (ra) derhal adamı bırakıp Peygamber Efendimiz’e (asm) yetişti ve özür diledi. Peygamber Efendimiz (asm) buyurdular ki:

“Evvelce senin yanında bir melek zahir olmuş; adama hak ettiği cevapları veriyordu. Sen adama cevap vermeye ve hakaretlerini iade etmeye başlayınca melek gitti, orada şeytan peydah oldu. Ben şeytanın bulunduğu yerde bulunmam!”

Kötü sözümüzle meleği kaçırmak ve şeytanı dâvet etmek hiçbirimizin içine sinmez, değil mi?

Dipnotlar:
1- Fussilet Sûresi: 34.
2- Kasas Sûresi: 54.

3- Mü’minun Sûresi: 96.
4- Mektubat: s. 256.